

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs gemeente Woudrichem 2011-2020

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Aanpak	4
1.3 Opbouw nota	4
2. Kader	5
2.1 Wettelijke zorgplicht gemeente	5
2.2 Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem	5
2.3 Raakvlakken met andere gemeentelijke nota's	5
3. Integraal huisvestingsplan gemeente Woudrichem	6
3.1 Wat is een Integraal huisvestingsplan?	6
3.2 Op welke informatie is dit integraal huisvestingsplan gebaseerd	6
3.2.1 Leerlingenprognoses	6
3.2.2 Onderhoudsrapportages	6
3.2.3 Rapportages noodzaak nieuwbouw	6
3.2.4 Maatschappelijke ontwikkelingen	6
4. Beleidsuitgangspunten	8
4.1 Doelstelling en algemene uitgangspunten beleid	8
4.2 Uitgangspunten met betrekking tot de realisatie van toegekende voorzieningen	8
4.3 Uitgangspunten met betrekking tot de realisatie van nieuwbouw	8
4.4 Financiële uitgangspunten	8
5. Speerpunten	9
5.1 Brede schoolontwikkeling	9
5.2 Verbetering binnenklimaat basisscholen	10
5.3 Aanpassen 'Verordeningvoorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem'	11
5.4 Onderzoek naar mogelijkheden doordecentralisatie	11
6. Kerngegevens basisscholen	12
6.1 Overzicht basisscholen	12
6.2 Kerngegevens per basisschool	12
6.3 Leerlingenprognoses	13
6.4 Bijzonderheden	14
6.5 Mogelijke gevolgen leerlingenprognoses	14
6.5.1 Opheffen basisschool	14
6.5.2 Invullen leegstand	15
7. Inventarisatie onderhoud en investeringen	16
7.1 Groot onderhoud	16
7.2 Investerings in het kader van uitbreiding	16
7.3 Investerings in het kader van nieuwbouw	16
7.4 Overige investeringen	17
7.5 Totaaloverzicht	18
8. Haalbaarheid	19
8.1 Oorzaak hoge investeringslasten	19
8.2 Oplossingsmogelijkheden	19
8.2.1 Bijstellen investeringslasten	19
8.2.2 Verhogen inkomsten	19
8.2.3 Overige mogelijkheden	19

8.3 Scenario's	20
8.4 Advies	25
9. Planning	26
9.1 Financiële meerjarenplanning	26
9.2 Activiteiten meerjarenplanning	26
Bijlagen	
Bijlage 1: Overzicht onderhoud basisscholen	
Bijlage 2: Lijndiagram extra lasten scenario's	

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

In 1997 is de onderwijshuisvesting van scholen gedecentraliseerd van het rijk naar de gemeenten. Gemeenten hebben de wettelijke taak te voorzien in adequate huisvesting voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs op basis van een verordening, de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Voor de gemeente is het daarom van belang om zicht te hebben op de investeringen voor (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding en onderhoudskosten. Een middel hiervoor is een integraal huisvestingsplan (IHP).

In 2003 is het eerste Integrale Huisvestingsplan van de gemeente Woudrichem opgesteld voor de periode 2004-2013. Gezien het feit dat de speerpunten uit dat IHP uitgevoerd zijn, er nieuwe maatschappelijke ontwikkelingen zijn die niet in het huidige IHP opgenomen zijn en de situatie bij de verschillende basisscholen behoorlijk gewijzigd is ten opzichte van 7 jaar geleden is het noodzakelijk dat er een nieuw IHP voor de gemeente Woudrichem wordt vastgesteld.

Naar aanleiding van het IHP 2004-2013 is het volgende gerealiseerd:

- Bij bijna elke basisschool zijn extra m² gerealiseerd voor onderwijskundige vernieuwingen, alleen bij basisschool De Almgaard niet.
- Alle basisscholen voldoen aan eisen van brandveiligheid.
- Alle basisscholen hebben gecertificeerde alarminstallaties.
- Bij één basisschool heeft vervangende nieuwbouw plaatsgevonden.
- Er zijn 4 nieuwe leslokalen en 1 speelzaal gerealiseerd bij 4 basisscholen.
- Er zijn jaarlijks gemiddeld 7 onderhoudsvoorzieningen toegekend (waaronder de aanvragen voor onderwijskundige vernieuwingen).
- De realisatie van speciaal onderwijs in de gemeente is niet haalbaar gebleken.

Hiermee zijn alle actiepunten uit het IHP 2004-2013 uitgevoerd.

1.2. Aanpak

Op basis van een recente leerlingenprognose voor alle basisscholen in de gemeente Woudrichem, de meest recente meerjaren onderhoudsplannen van de basisscholen en onderzoeksrapportages inzake de noodzaak van renovatie c.q. nieuwbouw van enkele basisscholen is een goed beeld gekregen van de noodzakelijke investeringen in het kader van onderwijshuisvesting in de gemeente Woudrichem.

Daarnaast is gekeken naar landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen met raakvlakken ten aanzien van onderwijshuisvesting en is overleg gevoerd met de schoolbesturen in de gemeente Woudrichem. Dit alles samengevoegd heeft geleid tot voorliggend IHP 2011-2020.

1.3. Opbouw Nota

In hoofdstuk 2 wordt het wettelijk kader geschetst waarbinnen een IHP valt. In hoofdstuk 3 wordt omschreven wat een IHP inhoudt en op basis van welke informatie het IHP is opgesteld. Hoofdstuk 4 geeft de doelstelling van het gemeentebestuur inzake onderwijshuisvesting weer en de beleidsuitgangspunten. Hoofdstuk 5 omschrijft de 4 speerpunten van het toekomstig beleid en hoofdstuk 6 de kerngegevens van de basisscholen. In hoofdstuk 7 volgt een inventarisatie van het verwachte onderhoud en de verwachte investeringen, aangevuld met een financiële doorrekening. Hoofdstuk 8 gaat in op de haalbaarheid van de in hoofdstuk 7 genoemde investeringen en onderhoud. Tevens worden er drie verschillende scenario's geschetst om het benodigde onderhoud en investeringen te realiseren. Het hoofdstuk eindigt met een advies voor het te kiezen scenario. Tenslotte volgt in hoofdstuk 9 een financiële en een activiteitenplanning.

2. Kader

In dit hoofdstuk wordt het wettelijk kader omschreven voor het opstellen van het integraal huisvestingsplan van de gemeente Woudrichem.

2.1. Wettelijke zorgplicht gemeente

Op basis van de onderwijswetgeving heeft elke gemeente een zorgplicht voor de huisvesting van het onderwijs binnen de gemeentegrenzen. De gemeente is verantwoordelijk voor voldoende en adequate huisvesting voor scholen in het primair onderwijs, voortgezet (speciaal) onderwijs en scholen die binnen de wet op de expertise centra vallen. Dit houdt in dat de gemeente noodzakelijke huisvestingsvoorzieningen voor scholen bestaande uit nieuwbouw, uitbreiding, aanpassing en groot onderhoud aan gebouwen voor haar rekening moet nemen. De onderwijswetgeving biedt de mogelijkheid om in het geval dat het binnen de gemeente beschikbare bedrag voor onderwijshuisvesting onvoldoende is, hierbij urgentiecriteria te hanteren.

2.2. Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem

De onderwijswetgeving schrijft voor dat elke gemeente een huisvestingsverordening opstelt. In de huisvestingsverordening zijn conform de wetgeving regels opgesteld over de aanvraag- en behandelingsprocedure voor een huisvestingsvoorziening, is aangegeven wat onder een huisvestingsvoorziening wordt verstaan, zijn criteria opgenomen waaraan aanvragen getoetst worden en is de financiële en ruimtelijke normering vastgelegd. De normering is gebaseerd op de sobere rijksnormering uit de periode van voor de decentralisatie in 1997.

Scholen die een voorziening in de huisvesting denken nodig te hebben, kunnen voor 1 februari van elk jaar een aanvraag indienen. Aanvragen die op grond van de procedures en criteria uit de huisvestingsverordening voor inwilliging in aanmerking komen, kunnen worden opgenomen op het huisvestingsprogramma onderwijs dat jaarlijks door het college wordt vastgesteld. Dit programma omvat alle aangevraagde voorzieningen die het jaar na de vaststelling voor vergoeding in aanmerking komen. Aanvragen die niet voor inwilliging in aanmerking komen, komen op het eveneens door het college vast te stellen huisvestingsoverzicht. Bij de beoordeling van aanvragen reageert de gemeente op verzoeken van schoolbesturen. Alleen voorzieningen die door schoolbesturen worden aangevraagd worden beoordeeld.

De gemeente Woudrichem is verantwoordelijk voor de huisvesting van 11 basisscholen met in totaal zo'n 1.740 leerlingen.

2.3. Raakvlakken met andere gemeentelijke nota's

In 2010 is de Nota jeugd en onderwijs gemeente Woudrichem vastgesteld. Hierin zijn de volgende actiepunten opgenomen die betrekking hebben op onderwijshuisvesting in de gemeente Woudrichem:

Opstellen integraal huisvestingsplan 2010-2020:

In het op te stellen integraal huisvestingsplan 2010-2020 zal een visie op brede scholen in de gemeente Woudrichem worden opgenomen. Tevens zal, meer dan in het huidige integraal huisvestingsplan, aandacht zijn voor nieuwbouw van schoolgebouwen. De gemeente Woudrichem heeft namelijk een aantal oude schoolgebouwen binnen haar grenzen. Een ander belangrijk aandachtspunt zal zijn het verbeteren van het binnenmilieu van de scholen. Dit wordt vanuit het rijk gestimuleerd. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat bij acht van de tien basisscholen in de gemeente Woudrichem het binnenmilieu onder de maat is.

Het opstellen van een visiedocument ten aanzien van de ontwikkeling van brede scholen in de gemeente Woudrichem:

Er dient een visiedocument te worden opgesteld over de wijze waarop de gemeente Woudrichem in de toekomst omgaat met het concept brede school. Deze visie dient zowel gemeentebreed als per kern omschreven te worden. Naast de basisscholen dienen in ieder geval de peuterspeelzalen, kinderopvang, bso-organisaties en bijvoorbeeld Kunstcentrum TOON bij de visie betrokken te worden.

3. Integraal huisvestingsplan gemeente Woudrichem

3.1. Wat is een integraal huisvestingsplan?

Dit Integraal HuisvestingsPlan (IHP) bevat een inventarisatie en beschrijving van de ontwikkeling van de leerlingenpopulatie op de scholen, de ruimtebehoefte van de scholen en het noodzakelijk onderhoud aan de schoolgebouwen de komende 10 jaar. Hier zijn ook de gevolgen van verschillende maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting in verwerkt.

Op basis van deze inventarisatie is vervolgens een meerjaren planning met betrekking tot de te treffen onderhoudsvoorzieningen en investeringen opgesteld, aangevuld met een financiële planning. Tevens zijn de beleidsmatige uitgangspunten benoemd.

Het IHP geeft een helder en inzichtelijk overzicht van de huidige situatie inzake de onderwijshuisvesting, de verwachte toekomstige situatie, is een richtinggevend beleidsstuk voor het te voeren beleid op het gebied van onderwijshuisvesting en bevat een gedegen financiële planning.

Het IHP is de basis voor de in de toekomst vast te stellen huisvestingsprogramma's.

3.2. Op welk informatie is dit integraal huisvestingsplan gebaseerd.

3.2.1. Leerlingenprognoses

De gemeente Woudrichem heeft in 2010 leerlingenprognoses laten opstellen voor alle basisscholen in de gemeente Woudrichem. De resultaten hiervan, inclusief de hieruit volgende capaciteitsbehoefte, zijn opgenomen in de tabel in paragraaf 6.3. De capaciteitsbehoefte is uitgedrukt in lokalen (op basis van de huidige Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem) en in m² (op basis van lineaire normen zoals voorgesteld door de VNG).

3.2.2. Onderhoudsrapportages

Het verwachte groot onderhoud is gebaseerd op de meest recente onderhoudsrapporten van de basisscholen opgesteld door een technisch adviesbureau.

3.2.3. Rapportages noodzaak nieuwbouw

Ongeveer de helft van de schoolgebouwen in de gemeente Woudrichem is gesticht eind jaren '60 en begin jaren '70. Dit betekent dat deze scholen nu zo'n 40 jaar oud zijn en dat er naar verwachting behoorlijk wat onderhoud aan verricht zal moeten gaan worden, maar ook dat gekeken moet gaan worden naar de noodzaak van nieuwbouw. Voor de basisscholen De Ganzenhof uit Giessen, De Kandelaar uit Rijswijk en d'Uylenborch uit Almkerk zijn rapportages opgesteld om te bepalen of er noodzaak tot vervangende nieuwbouw is.

3.2.4. Maatschappelijke ontwikkelingen

Er zijn verschillende maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het onderwijsproces en gevolg hebben voor de huisvesting. Hieronder volgen de belangrijkste ontwikkelingen.

Brede schoolontwikkeling

De Rijksoverheid zet in op de realisatie van brede scholen voor de doelgroep 0-12 jarigen. Een brede school is een samenwerkingsverband tussen partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. Doel van het samenwerkingsverband is de ontwikkelingskansen van de kinderen te vergroten. Een ander doel kan zijn een doorlopende, en op elkaar aansluitende opvang te bieden. Uitgangspunt is dat een aanbod van onderwijs, opvang, zorg, sport en cultuur aansluit op behoefte van de kinderen en hun ouders uit de buurt.

Dé brede school bestaat niet. Hiermee wordt bedoeld dat de brede school zich in veel verschijningsvormen ontwikkelt, maar dat er niet één concept voor staat.

Voor de realisatie van het brede schoolconcept is het niet noodzakelijk dat partijen bij elkaar in een multifunctioneel gebouw gehuisvest zijn, maar gezamenlijke huisvesting bevordert de samenwerking tussen partijen wel.

Buitenschoolse opvang

Sinds 1 augustus 2007 is de verantwoordelijkheid voor het zorgdragen voor een voorziening voor buitenschoolse opvang bij de besturen van de basisscholen komen te liggen. Deze wetswijziging heeft als doel het bevoegd gezag verantwoordelijk te maken voor de aansluiting van de schooltijden met buitenschoolse

opvang voor ouders die hier om verzoeken: de vraag van ouders is leidend. De schoolbesturen sluiten hiervoor contracten af met bestaande bso-aanbieders.

Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet Oke)

Vanaf 1 augustus 2010 zijn gemeenten verantwoordelijk om te zorgen voor voldoende aanbod van voorschoolse educatie dat kwalitatief aan de maat is. Gemeenten zijn verder verantwoordelijk om met betrokkenen te zorgen voor een sluitend systeem van werving en toeleiding naar voorschoolse educatie. Gemeenten, schoolbesturen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven gaan gezamenlijk afspraken maken over de organisatie van een doorlopende leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie.

Verbetering binnenklimaat basisscholen

Naar aanleiding van de 'Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009' is in 2009 voor elke basisschool in de gemeente Woudrichem een zogenaamd een Energie- en Binnenmilieu Advies opgesteld door een onafhankelijk gecertificeerd deskundig bureau. Uit de opgestelde Energie- en Binnenmilieu Adviezen is gebleken dat om bij alle basisscholen het binnenklimaat te verbeteren een bedrag van € 1.240.000 nodig zou zijn. Voor de uitvoering van 'Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009' in de gemeente Woudrichem was echter maar een budget van € 147.000 beschikbaar. Dit betekent dat ook na uitvoering van de 'Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009' bij de meeste basisscholen het binnenklimaat niet goed is. Dit blijkt ook uit rapportages van de GGD. De schoolbesturen zijn in eerste instantie verantwoordelijk voor het aanpassen van het binnenklimaat van de basisscholen.

4. Beleidsuitgangspunten

4.1. Doelstelling en algemene uitgangspunten beleid

Omdat kwalitatief goede huisvesting een voorwaarde is voor goed onderwijs is de doelstelling van het beleid van de gemeente Woudrichem met betrekking tot de onderwijshuisvesting de volgende:

De basisscholen moeten gehuisvest zijn in kwalitatief goede gebouwen die voldoen aan de hedendaagse eisen.

Van deze doelstelling zijn de volgende gemeentelijke beleidsuitgangspunten afgeleid:

- Er dient voldoende huisvesting te zijn voor het basisonderwijs.
- De gebouwen voor basisonderwijs dienen te voldoen aan hedendaagse eisen, vastgelegd in het landelijke Bouwbesluit en Gebruiksbesluit en de gemeentelijke Bouwverordening.
- De gebouwen moeten veilig zijn.
- De gebouwen moeten voldoen aan de eisen van de verzekering.

Overige beleidsuitgangspunten zijn:

- De basisscholen maken voor het gymnastiekonderwijs gebruik van de bestaande sportaccommodaties in de gemeente Woudrichem. Er worden geen gymnastiekhallen bij de basisscholen gebouwd.
- Indien mogelijk wordt er, na overleg met de betreffende schoolbesturen, bij tijdelijke uitbreiding van een school gebruik gemaakt van leegstand bij andere scholen.
- De VNG modelverordening onderwijshuisvesting is in principe richtinggevend voor de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem.

4.2. Uitgangspunten met betrekking tot de realisatie van toegekende voorzieningen

Met betrekking tot het realiseren van toegekende voorzieningen gelden de volgende uitgangspunten:

- Het betreffende bestuur is opdrachtgever en budgethouder bij het realiseren van een toegekende voorziening, tenzij anders wordt overeengekomen.
- Na toekenning van een voorziening door de gemeente vraagt het schoolbestuur zelf 2 of 3 gelijkwaardige offertes aan welke (in combinatie met het door het schoolbestuur opgestelde programma van eisen) worden beoordeeld door de gemeente Woudrichem. Vervolgens maakt het college een keuze en stelt het definitieve toe te kennen bedrag vast.
- Het betreffen sobere en doelmatige voorzieningen.

4.3. Uitgangspunten met betrekking tot de realisatie van nieuwbouw

Met betrekking tot het toekennen van vervangende nieuwbouw gelden de volgende uitgangspunten:

- Indien de kosten voor renovatie van een basisschool meer dan 50% van de nieuwbouwkosten bedragen wordt gekozen voor vervangende nieuwbouw.
- Bij nieuwbouw van een basisschool dient een goed binnenklimaat gegarandeerd te zijn.
- Bij de nieuwbouw van een basisschool wordt in principe gekozen voor een brede school.

4.4. Financiële uitgangspunten

Met betrekking tot de financiering van de onderwijshuisvesting gelden de volgende uitgangspunten:

- Bestaande schoolgebouwen worden in 60 jaar afgeschreven.
- Nieuwe schoolgebouwen en permanente uitbreidingen worden in 40 jaar afgeschreven. Tijdelijke uitbreidingen worden in 15 jaar afgeschreven.
- Vrijvallende kapitaallasten worden opnieuw gereserveerd voor onderwijshuisvesting.

5. Speerpunten

5.1. Brede schoolontwikkeling

Een brede school is een netwerk van toegankelijke en goede voorzieningen voor kinderen, jongeren en gezinnen in de buurt, met de school als middelpunt. In een brede school werkt het onderwijs samen met organisaties voor kinderopvang, peuterspeelzalen, welzijnsinstellingen, bibliotheken en instellingen voor sport en cultuur. Doel van de samenwerking in een brede school in het primair onderwijs is het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen tot 12 jaar. Vaak spelen scholen in op ontwikkelingen in de lokale samenleving, zoals een groeiende behoefte aan kinderopvang of meer kansen voor kinderen in achterstandssituaties.

Dé brede school bestaat niet. Hiermee wordt bedoeld dat de brede school zich in veel verschijningsvormen ontwikkelt, maar dat er niet één concept voor staat. Voor de realisatie van het brede schoolconcept is het niet noodzakelijk dat partijen bij elkaar in een multifunctioneel gebouw gehuisvest zijn, maar gezamenlijke huisvesting bevordert de samenwerking tussen partijen wel.

De brede school moet een basisvoorziening worden in elke dorpskern van de gemeente Woudrichem, het hart van de dorpskern, een centrum van voorzieningen voor kinderen, ouders en buurt. Per kern moet bekeken worden aan welke behoeften een brede school zou moeten voldoen. Op basis daarvan wordt een gezamenlijke visie opgesteld die leidt tot structurele samenwerking tussen verschillende disciplines op basis van een gedeelde pedagogische visie. Dit kan vervolgens leiden tot een multifunctioneel gebouw. De praktijk heeft uitgewezen dat gezamenlijke huisvesting de samenwerking tussen verschillende partijen vergemakkelijkt en versterkt. Uitgangspunt is daarom dat bij nieuwbouw van een basisschool in de gemeente Woudrichem in principe gekozen wordt voor een multifunctioneel gebouw.

In de visie van de gemeente Woudrichem dient een brede school minimaal te bestaan uit:

- 1 basisschool, maar bij voorkeur worden de verschillende basisscholen in een kern ondergebracht in een multifunctioneel gebouw.
- Een peuterspeelzaal. Peuterspeelzalen krijgen een steeds belangrijkere rol als voorschool en werken daarom steeds meer samen met basisscholen. De peuterspeelzaal vormt daarom een onmisbare bouwsteen in de brede school.
- Buitenschoolse opvang. Basisscholen zijn verplicht buitenschoolse opvang te aan te bieden, waarbij zij dit op een eigen wijze mag vormgeven op haar eigen of een andere locatie. De gemeente heeft geen huisvestingsplicht voor deze voorziening, maar kan wel een regiefunctie vervullen.
- Kinderdagopvang.

De volgende andere functies kunnen mogelijk worden toegevoegd:

- Een cultuurvoorziening als een bibliotheek of een muziekschool.
- Een sportvoorziening. Zowel sporthal De Jager als de sportzaal in 't Verlaat zijn op leeftijd en moeten over ongeveer 10 jaar vervangen worden. Mogelijk kunnen ze toegevoegd worden aan een brede school.
- Een zorgvoorziening als een consultatiebureau, schoolmaatschappelijk werk of centrum jeugd en gezin.
- Een welzijnsvoorziening, zoals club- en buurthuiswerk en jongerenwerk. Maar bijvoorbeeld ook een dorpshuisfunctie. Niet elke kern in de gemeente Woudrichem heeft een traditioneel dorps huis. Een brede school kan deze functie op zich nemen.

Procesplanning voor brede schoolontwikkeling

Het proces om te komen tot een brede school kan onderverdeeld worden in 4 fasen:

1. De initiatieffase: In deze fase zoeken initiatiefnemers en toekomstige partners elkaar op en werken ze een visie op de brede school globaal uit. Zij beschrijven deze visie samen met de gemeente in een 'kadernota'. Een raadsbesluit op basis van deze kadernota moet groen licht geven voor de ontwikkeling van de brede school. Deze fase kent de volgende stappen:
 - Partners identificeren en draagvlakcreërend
 - Visie ontwikkelen
 - Haalbaarheid en tijdpad bepalen
 - Een plan van aanpak opstellen

- Besluitvorming
- De gemeente heeft in deze fase een stimulerende en initiërende rol.
2. De voorbereidingsfase: In de voorbereidingsfase wordt de realisatie van de brede school voorbereid. Een groep partners gaat aan de slag om de visie en doelstellingen te vertalen in aanbod. Vraaggericht werken is het uitgangspunt. Dat betekent dat behoeften van en wensen van kinderen, ouders en buurtbewoners in kaart moeten worden gebracht. Daarnaast wordt voortgebouwd op succesvolle bestaande werkwijzen van organisaties. In de voorbereidingsfase worden ook de bestuurlijke, organisatorische, financiële, ruimtelijke en technische voorwaarden gerealiseerd. Deze fase kent de volgende stappen:
 - Samenwerking organiseren.
 - Aanbod en activiteiten
 - Financiering rond krijgen
 - Adequate huisvesting regelen
 - Beheer en exploitatie voorbereiden
 - Een nulmeting uitvoeren

De gemeente heeft in deze fase een faciliterende en regierol.
 3. De uitvoeringsfase: In deze fase wordt de brede school stapsgewijs, over een periode van meerdere jaren, gerealiseerd. Het accent ligt op de uitwerking en invoering van het programma, intensivering van de samenwerking tussen partners en versterking van de organisatie. Vaak heeft deze fase de vorm van een project met een bepaalde tijdsduur, bijvoorbeeld 2 jaar. Na die periode worden voortgang en resultaten in kaart gebracht en geëvalueerd. Deze fase kent de volgende stappen:
 - Aanbod, deelname en bereik realiseren
 - Intensiveren van de samenwerking
 - Projectorganisatie versterken

De gemeente heeft in deze fase een faciliterende rol.
 4. De consolidatiefase: Na enige jaren van uitvoering komen brede scholen op een punt dat zij pas op de plaats maken en de stand van zaken opmaken. Ook kijkt men vooruit: zetten we de brede school voort, kunnen we de verworvenheden bestendigen, welke aanpassingen zijn gewenst? Ook op gemeentelijk niveau worden het beleid en de organisatie tegen het licht gehouden. Als een pilot goed is verlopen, kan besloten worden de brede school voort te zetten, te versterken en/of uit te breiden naar andere kernen. Consolidatie is welbeschouwd het uitgangspunt van elke brede school. Stopzetten of terugdraaien is eigenlijk niet aan de orde. Maar minder succesvolle trajecten nopen soms wel tot forse ingrepen in beleid en praktijk. Deze fase kent de volgende stappen:
 - Evaluatie
 - Herzien, bestendigen of verdiepen
 - Besluitvorming
 - Nieuwe uitvoeringsfase?

In deze fase zijn vooral de uitvoerende partijen aan zet. De gemeente heeft een regierol.

5.2. Verbetering binnenklimaat basisscholen

Voor het verbeteren van het binnenklimaat in scholen en het treffen van energiebeperkende maatregelen is voor het primair onderwijs in 2009 de Regeling verbetering binnenklimaat huisvesting primair onderwijs 2009 vastgesteld. Op basis van deze regeling konden gemeenten bij het Rijk subsidie aanvragen voor maatregelen bij basisscholen. Voor de uitvoering van de Regeling was voor de gemeente Woudrichem een budget van € 147.402 beschikbaar: € 88.441 subsidie Rijk en € 58.961 cofinanciering (door gemeente en basisscholen).

De aanvragen van de basisscholen overschreden dit bedrag ruimschoots, namelijk € 586.455. Er moest dus een keuze gemaakt worden ten aanzien van de uit te voeren maatregelen. Op basis van de voorgestelde maatregelen in de opgestelde Energie en Binnenmilieu Adviezen zou echter nog meer nodig zijn, namelijk € 1.244.494. Het betreft maatregelen als:

- Het vervangen van enkel glas door dubbel glas
- Het isoleren van daken
- Het vervangen van conventionele ketels door HR-CV-ketels
- Het plaatsen van thermostatische radiatorcrans
- Het plaatsen van mechanische lucht toe- en afvoersystemen met WTW

- Het plaatsen van CO₂ indicators
- Het plaatsen van buitenzonwering op zonbelaste gevels
- Het vervangen van conventionele TL's door HF spiegelarmaturen
- Het aanbrengen van daglichtafhankelijke (dim)regeling.

Bijna alle voorgestelde maatregelen komen in principe voor rekening van de schoolbesturen. Wel wordt bij het vervangen van kozijnen (dit komt voor rekening van de gemeente) tegenwoordig gekozen voor dubbel glas.

Uit onderzoek is gebleken dat bij veel basisscholen het binnenklimaat zo slecht is dat dit leidt tot gezondheids- en concentratieklachten bij leerlingen en docenten. Zo ook in de gemeente Woudrichem. Het is daarom belangrijk dat maatregelen genomen worden om het binnenklimaat op de verschillende basisscholen te verbeteren. Om de basisscholen te stimuleren om het binnenklimaat te verbeteren zou de gemeente basisscholen financieel kunnen ondersteunen bij het realiseren van bovengenoemde maatregelen, bijvoorbeeld door het plaatsen van mechanische lucht- en afvoersystemen met WTW op te nemen in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem. Bij elke basisschool wordt geadviseerd dit aan te brengen.

5.3. Aanpassen 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem'

De VNG stelt voor de 'Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs' aan te passen; de capaciteitsbehoefte wordt dan niet langer uitgedrukt in lokalen, maar in m². De achterliggende gedachte is dat basisscholen dan flexibeler zijn in de indeling van hun gebouw en meer mogelijkheden krijgen om het gebouw naar eigen wens in te richten, zodat het beter past binnen de gehanteerde onderwijsconcepten. Het klassikale onderwijs wordt minder leidend.

De komende jaren zal de verordening conform het voorstel van de VNG worden aangepast.

5.4. Onderzoek naar mogelijkheden doordecentralisatie

De gemeente is verantwoordelijk voor het huisvesten van scholen. Deze 'zorgplicht' is wettelijk verankerd en voor de invulling ervan zijn varianten. Het meest gebruikelijk is dat schoolbesturen jaarlijks aanvragen indienen op basis van de verordening onderwijshuisvesting. Dit is nu ook de situatie in de gemeente Woudrichem. Daarnaast biedt de wet de mogelijkheid om over te gaan tot doordecentralisatie. In dat geval komen schoolbesturen en gemeente overeen verantwoordelijkheden (en hiermee ook financiële middelen) van de gemeente ten aanzien van onderwijshuisvesting over te dragen aan schoolbesturen. Doordecentralisatie kent veel varianten, met als uitersten de traditionele niet-doorgedecentraliseerde werkwijze aan de ene kant en het volledig overdragen van eigendommen en bevoegdheden aan de andere kant.

De komende jaren zal onderzocht worden of doordecentralisatie in de gemeente Woudrichem zinvol en haalbaar is. Doordecentralisatie kan niet door de gemeente worden opgelegd, het zal in samenspraak met de schoolbesturen moeten worden gerealiseerd. Doordecentralisatie is een aantal jaren geleden al eens besproken met de schoolbesturen en op 1 schoolbestuur na waren de schoolbesturen hier toen niet enthousiast over. Inmiddels zijn we echter zo'n 10 jaar verder en is het goed toch nog eens de voor- en nadelen goed te bekijken.

6. Kerngegevens basisscholen

In de gemeente Woudrichem zijn 11 basisscholen aanwezig en een school voor voortgezet onderwijs. Omdat deze school voor voortgezet onderwijs niet onder verantwoordelijkheid valt van het Ministerie van Onderwijs heeft de gemeente Woudrichem geen zorgplicht voor de huisvesting van deze school.

6.1. Overzicht basisscholen

Richting	Basisschool
Openbaar onderwijs	Basisschool 't Ravelijn te Woudrichem
	Basisschool De Almgaard te Almkerk
Bijzonder neutraal onderwijs	Basisschool Oudendijk te Oudendijk
Protestant christelijk onderwijs	Basisschool Eben Haëzer te Woudrichem
	Basisschool De Ganzenhof te Giessen
	Basisschool De Kandelaar te Rijswijk
	Basisschool De Zaaier te Andel
	Basisschool Waardhuizen te Waardhuizen
	Basisschool d' Uylenborch te Almkerk
Gereformeerd onderwijs	Basisschool De Halm te Almkerk
Reformatorisch onderwijs	Ds. Gisb. Voetiuschool te Andel

6.2. Kerngegevens per basisschool

School	Aantal leerlingen op 1-10-10	Aantal gebouwen	Aantal leslokalen	Aantal speellokalen	Aantal m²	Leeg-stand	Bijzonderheden
De Almgaard	47	1	3	0	420 m²	0	
't Ravelijn	136	1	6	1	912 m²	0	
d' Uylenborch	282	1	11 + 1	1	1529 m² + 115 m²	0	Eén tijdelijk lokaal.
De Halm	99	1	6	1	929 m²	1	
Voetiuschool	231	2	10	1	1220 m²	0	
			4	0	582 m²	4	Nevenlocatie: twee lokalen verhuurd aan resp. fysio en peuterspeelzaal
De Zaaier	238	1	10	1	1624 m²	0	
		1	7	1	954 m²	1	1 lokaal is gebruikt voor onderwijskundige vernieuwingen
De Ganzenhof	126						
Oudendijk	105	2	5	1	799 m²	0	
De Kandelaar	156	1	7	1	958 m²	0	
Waardhuizen	40	1	4	0	631 m²	1	Eén lokaal verhuurd voor bso
		1	11	1	1575 m²	0	Het 12 ^e lokaal is met eigen middelen door schoolbestuur gerealiseerd
Eben Haëzer	276						

6.3. Leerlingenprognoses

De gemeente Woudrichem heeft leerlingenprognoses laten opstellen (2010) voor alle basisscholen in de gemeente Woudrichem. De resultaten hiervan, inclusief de hieruit volgende capaciteitsbehoefte, zijn opgenomen in de hieronder staande tabel. De capaciteitsbehoefte is uitgedrukt in lokalen (op basis van de huidige Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Woudrichem) en in m² (op basis van lineaire normen zoals voorgesteld door de VNG).

Benadrukt wordt dat de leerlingenprognoses, ondanks dat zij met grote zorgvuldigheid zijn opgesteld, geen garantie afgeven voor de toekomst. De leerlingenprognoses zullen daarom om de twee jaar worden geactualiseerd. Zie bijlage 2 voor de uitgebreide 'Prognose basisscholen gemeente Woudrichem' met toelichting.

School		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
De Almgaard	Aantal lln	47	49	50	51	50	49	48	47	44	43
	Groepen	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	M ²		448	452	458	453	446	441	436	421	416
't Ravelijn	Aantal lln	136	143	140	133	131	128	124	118	117	114
	Groepen	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5
	M ²		919	904	869	859	844	824	793	788	773
d Uylenborch	Aantal lln	282	288	293	292	287	282	272	267	255	248
	Groepen	12	12	12	12	12	12	12	11	11	11
	M ²		1649	1673	1669	1644	1619	1569	1543	1483	1448
De Halm	Aantal lln	99	101	95	93	91	90	88	87	84	82
	Groepen	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4
	M ²		708	678	668	658	653	642	637	622	612
Voetiuschool	Aantal lln	231	232	228	221	216	214	211	207	203	197
	Groepen	10	10	10	9	9	9	9	9	9	8
	M ²		1367	1347	1311	1286	1276	1261	1241	1221	1191
De Zaaier	Aantal lln	238	245	252	256	256	256	250	242	230	217
	Groepen	10	11	11	11	11	11	11	10	10	9
	M ²		1435	1471	1491	1491	1490	1460	1420	1360	1294
De Ganzenhof	Aantal lln	126	129	134	125	123	122	122	123	121	118
	Groepen	5	6	6	5	5	5	5	5	5	5
	M ²		849	874	829	819	814	814	819	809	793
Oudendijk	Aantal lln	105	111	105	102	99	97	93	89	88	86
	Groepen	5	5	5	5	4	4	4	4	4	4
	M ²		758	728	713	698	688	668	648	643	632
De Kandelaar	Aantal lln	156	157	157	157	154	148	143	142	140	133
	Groepen	7	7	7	6	6	6	6	6	6	6
	M ²		991	991	991	976	946	921	916	905	870
Waardhuizen	Aantal lln	40	40	39	38	40	42	43	43	44	42
	Groepen	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	M ²		401	396	391	401	411	416	416	421	411
Eben Haëzer	Aantal lln	276	281	274	260	252	246	238	228	226	220
	Groepen	11	12	11	11	10	10	10	10	10	9
	M ²		1613	1578	1508	1467	1437	1397	1347	1337	1306

Uit bovenstaande meerjaren leerlingenprognoses blijkt dat bijna alle basisscholen te maken krijgen met een daling van het aantal leerlingen. In de vorige meerjaren leerlingenprognose uit 2007 was deze sterke daling nog niet voorzien, maar inmiddels is het jaarlijkse geboortecijfer in de gemeente Woudrichem gedaald en is de te verwachte nieuwbouw in de gemeente naar beneden bijgesteld. Naar verwachting heeft geen enkele basisschool de komende jaren uitbreiding nodig. Alleen bij basisschool De Zaaier is misschien een tijdelijke

voorziening nodig. De volgende basisscholen krijgen naar verwachting de komende 10 jaar te maken met leegstand:

't Ravelijn	1 lokaal
d'Uylenborch	1 lokaal
De Halm	2 lokalen
Ds. Gisb. Voetiuschool	2 lokalen
De Zaaier	1 lokaal
De Ganzenhof	1 lokaal
Oudendijk	1 lokaal
De Kandelaar	1 lokaal
Eben Haëzer	2 lokalen

6.4. Bijzonderheden

School	Bijzonderheden
De Almgaard	Basisschool De Almgaard is gebouwd in 1991 en is een nevenvestiging van basisschool 't Ravelijn.
't Ravelijn	Basisschool 't Ravelijn heeft in 2005 een nieuw schoolgebouw met vijf lokalen in gebruik genomen. In 2008 is het gebouw uitgebreid met 1 lokaal.
d'Uylenborch	Basisschool d'Uylenborch is gebouwd in 1969 met 11 lokalen. In 1990 is het gebouw uitgebreid met een speellokaal. Het 12 ^e lokaal, geplaatst in 2008, is tijdelijk.
De Halm	Basisschool De Halm is gebouwd in 1986 met 4 lokalen en is in 1988 uitgebreid met 1 leslokaal en een speellokaal. In 2003 is het 6 ^e leslokaal gerealiseerd. Ongeveer 35% van de leerlingen komt uit de gemeente Woudrichem.
Ds. Gisb. Voetiuschool	De Ds. Gisb. Voetiuschool is gebouwd in 1980 met 4 lokalen. In 1985, 1991, 1992, 1993 en 1994 hebben er uitbreidingen plaatsgevonden met in totaal 6 leslokalen en een speellokaal. In 2000 heeft de school een tweede locatie in Giessen in gebruik genomen met 3 lokalen. In 2002 is de vestiging in Giessen uitgebreid met 1 lokaal. Gezien de daling van het aantal leerlingen zal de school de locatie in Giessen in 2011 of 2012 afstoten en vervalt het gebouw weer aan de gemeente. Ongeveer 8% van de leerlingen komt uit de gemeente Woudrichem.
De Zaaier	Basisschool De Zaaier is gebouwd in 1973 met 9 lokalen en is in 1986 en 1988 uitgebreid met 1 leslokaal en een speellokaal.
Basisschool De Ganzenhof	Basisschool De Ganzenhof is gebouwd in 1968 met 5 lokalen en is in 1974 uitgebreid met lokalen.
Oudendijk	Basisschool Oudendijk is gebouwd in 1981 met 4 lokalen. In 2005 heeft de school het er naast gelegen (gerenoveerde) oude schoolgebouw er bij gekregen. De school is toen uitgebreid met het 1 leslokaal en een speellokaal.
De Kandelaar	Basisschool De Kandelaar is gebouwd in 1972 met 7 lokalen en is in 1988 uitgebreid met een speellokaal.
Waardhuizen	Basisschool Waardhuizen is gebouwd in 1979 met vier lokalen.
Eben Haëzer	Basisschool Eben Haëzer is gebouwd in 1976 met 4 lokalen en is in 1990, 1991, 2003 en 2009 uitgebreid met 7 lokalen en een speellokaal.

6.5. Mogelijke gevolgen leerlingenprognoses

6.5.1 Opheffen basisschool

De daling van het aantal leerlingen kan voor basisschool De Almgaard verstrekkende gevolgen hebben. Basisschool De Almgaard is een nevenvestiging van basisschool 't Ravelijn. De Almgaard verliest de status van nevenvestiging als het drie jaar lang minder dan 50 leerlingen heeft. Volgens de leerlingenprognose is dit in 2018 het geval. De kans is groot dat het bestuur deze vestiging moet opheffen, omdat ook de financiële vergoeding van het Rijk voor de nevenvestiging wordt stopgezet. Indirect kan dit positieve gevolgen hebben voor 't Ravelijn in Woudrichem en d'Uylenborch in Almkerk. Het ligt voor de hand dat de leerlingen van De Almgaard worden ingeschreven bij één van deze twee basisscholen.

6.5.2 Invullen leegstand

Indien de leegstand bij de basisscholen zich inderdaad zo ontwikkelt als op basis van de leerlingenprognose wordt voorspeld, dient gezocht te worden naar mogelijk invulling van deze lokalen. Hierbij kan gedacht worden aan buitenschoolse opvang en peuterspeelzalen. De buitenschoolse opvang zal de komende jaren blijven groeien en dus meer ruimte nodig hebben. Peuterspeelzalen krijgen een steeds belangrijkere rol als voorschool en het is niet ondenkbaar dat ze op termijn onderdeel gaan uitmaken van de basisscholen.

7. Inventarisatie onderhoud en investeringen

7.1. Groot onderhoud

Hieronder volgt een financieel overzicht inzake het verwachte groot onderhoud de komende 10 jaar aan de schoolgebouwen. Voor een specificatie van het onderhoud wordt u verwezen naar de bijlage.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totaal
De Almgaard	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.800	€ 0	€ 8.000	€ 0	€ 0	€ 10.800
t Ravelijn	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Eben Haëzer	€ 0	€ 11.100	€ 0	€ 0	€ 41.400	€ 11.900	€ 0	€ 189.100	€ 1.320	€ 254.820
Oudendijk	€ 31.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 21.400	€ 0	€ 0	€ 37.700	€ 90.100
De Ganzenhof	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
De Kandelaar	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
De Zaaier	€ 0	€ 0	€ 315.240	€ 42.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 265.000	€ 622.240
d'Uylenborch	€ 1.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.500
Waardhuizen	€ 3.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.230	€ 35.100	€ 0	€ 31.800	€ 123.500	€ 195.630
De Halm	€ 0	€ 15.500	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 17.900	€ 33.400
Voetiuschool	€ 0	€ 0	€ 7.600	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 66.900	€ 0	€ 74.500
	€ 35.500	€ 11.100	€ 324.853	€ 42.000	€ 46.430	€ 68.400	€ 8.000	€ 287.800	€ 427.520	€ 1.282.990

Bovenstaande bedragen zijn geïndexeerd.

Omdat voor de basisscholen De Ganzenhof, De Kandelaar en d'Uylenborch wordt geopteerd voor nieuwbouw zijn er voor deze scholen geen onderhoudsbedragen opgenomen. De geraamde onderhoudskosten voor de gemeente voor de komende 10 jaar zijn € 680.000 voor De Ganzenhof, € 655.000 voor De Kandelaar en € 620.000 voor d'Uylenborch.

7.2. Investerings in het kader van uitbreiding

De verwachte investeringen aan de schoolgebouwen in verband met uitbreiding van het aantal lokalen zijn nihil.

7.3. Investerings in het kader van nieuwbouw

Een onafhankelijk bouwkundig adviesbureau is gevraagd een onderzoek uit te voeren naar de noodzaak van renovatie c.q. nieuwbouw van de basisscholen De Ganzenhof, De Kandelaar en d'Uylenborch.

Basisschool De Kandelaar en basisschool De Ganzenhof

Bovengenoemd onderzoek heeft uitgewezen dat nieuwbouw bij de basisscholen De Kandelaar en De Ganzenhof over een jaar of vijf gewenst is. Zowel De Kandelaar als De Ganzenhof verkeert in een matige staat van onderhoud. Een grootschalige renovatie/aanpassing van de panden is noodzakelijk c.q. wenselijk. Maar na renovatie zal de indeling van de gebouwen nog niet voldoen aan de huidige eisen die gesteld worden aan een modern schoolgebouw. Geadviseerd wordt daarom over te gaan tot nieuwbouw.

Wanneer De Kandelaar en De Ganzenhof gezamenlijk ondergebracht worden in een brede school is het verstandig de nieuwbouw van beide scholen gelijktijdig te realiseren. De realisatie van een brede school is een tijdrovend proces en zal daarom tijdig gestart moet worden. Zie hiervoor ook paragraaf 5.1 van dit IHP.

Voor uitgebreidere planvorming wordt verwezen naar het idop Giessen-Rijswijk dat naar verwachting wordt vastgesteld in februari 2011.

Basisschool d'Uylenborch

Bovengenoemd onderzoek wijst uit dat nieuwbouw bij basisschool d'Uylenborch over 7 tot 10 jaar gewenst is. Deze periode wordt aangehouden omdat d'Uylenborch momenteel in een redelijke staat van onderhoud verkeert. De komende jaren zal dan nog maar minimaal planmatig onderhoud gepleegd worden bij de school. Ook voor basisschool d'Uylenborch geldt dat na grootschalige renovatie/aanpassing van het pand de indeling

van het gebouw nog niet voldoet aan de huidige eisen die gesteld worden aan een modern schoolgebouw. Het grootste gedeelte van het gebouw is tenslotte van 1969.

Zoals eerder vermeld is het uitgangspunt bij nieuwbouw van een basisschool de realisatie van een brede school. Gezien de hierboven beschreven mogelijke ontwikkelingen rond De Almgaard en de terugloop van het aantal leerlingen bij De Halm is het verstandig om ook deze basisscholen bij de planontwikkeling mee te nemen. Hetzelfde geldt voor de ontwikkelingen rond 't Verlaat. In 2011 zal 't Verlaat gerenoveerd worden met als doel het gebouw nog 10 tot 15 jaar in stand te houden. Mogelijk kunnen de functies van 't Verlaat op termijn ondergebracht worden in deze brede school.

Verwachte investeringen

School	Aantal lokalen benodigd in het jaar van realisatie	Investering obv huidige verordening (pp 2010)	Jaar	Sloopkosten huidig gebouw
De Ganzenhof	5 lokalen	€ 1.315.000	2015	€ 40.000
De Kandelaar	6 lokalen	€ 1.460.000	2015	€ 40.000
d'Uylenborch	10 lokalen	€ 2.054.000	2020	€ 65.000

Indien voor nieuwbouw op dezelfde locatie gekozen wordt wordt er nog een toeslag voor het herstel van het terrein en verhuiskosten beschikbaar gesteld.

7.4. Overige investeringen

Het betreft hier de investeringen in het kader van het verbeteren van binnenklimaat van de basisscholen. Omdat voor De Ganzenhof, De Kandelaar en d'Uylenborch geopteerd wordt voor nieuwbouw en omdat basisschool t Ravelijn recent gebouwd is zijn deze buiten beschouwing gelaten.

Hieronder volgt een overzicht van de kosten van de voorgestelde maatregelen per basisschool:

School	Verwachte investering voor het plaatsen van mechanische lucht- en afvoersystemen met Warmte Terug Winning (WTW) (pp 2010)
De Almgaard	€ 28.000
De Halm	€ 64.000
Voetiusschool	€ 80.000
De Zaaier	€ 103.000
Oudendijk	€ 32.000
Waardhuizen	€ 40.000
Eben Haëzer	€ 87.000
Totaal	€ 434.000

7.5. Totaaloverzicht

Een en ander leidt tot de volgende financiële meerjarenplanning:

Lasten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kapitaallasten										
Kapitaallasten huidige gebouwen		€ 584.565	€ 574.226	€ 563.887	€ 553.547	€ 543.208	€ 532.869	€ 522.530	€ 511.814	€ 501.494
Aanpassing huidige kapitaallasten		€ 98.677	€ 93.743	€ 88.809	€ 83.875	€ 5.355	€ 3.925	€ 2.495	€ 1.065	-€ 364
Totaal kapitaallasten nieuwbouw (kapitaallasten en rente)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 201.754	€ 198.391	€ 195.028	€ 191.666
Kapitaallasten uitbreiding		€ 0	€ 0	€ 50.633	€ 49.548	€ 47.017	€ 44.539	€ 42.188	€ 39.961	€ 37.852
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 95.427	€ 98.277	€ 98.277	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071
Storting Sloopvoorziening										
Totale lasten		€ 699.724	€ 775.040	€ 810.400	€ 794.042	€ 702.650	€ 890.158	€ 872.675	€ 854.940	€ 837.718

Voorziening		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 95.427	€ 98.277	€ 98.277	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071
Onttrekking Onderhouds-voorziening onderwijs		€ 35.500	€ 26.546	€ 322.840	€ 42.000	€ 46.430	€ 76.337	€ 0	€ 287.830	€ 446.420
Voorziening op 31 december	€ 410.856	€ 391.838	€ 472.363	€ 256.594	€ 321.665	€ 382.306	€ 413.040	€ 520.111	€ 339.352	€ 3

8. Haalbaarheid

Gezien de huidige financiële situatie van de gemeente Woudrichem is de combinatie van voorgestelde investeringen en onderhoud in hoofdstuk 7 momenteel niet haalbaar.

8.1. Oorzaak hoge investerings- en onderhoudskosten

De toename van de investerings- en onderhoudskosten heeft een aantal oorzaken:

1. Wijziging van boekhoudkundige regels: niet-levensduurverlengend onderhoud aan schoolgebouwen (en dat is bijna al het onderhoud) mag niet meer afgeschreven worden, maar moeten in één keer worden afgeboekt.
2. Door de nieuwbouwplannen voor De Ganzenhof en De Kandelaar dienen de huidige kapitaallasten in een kortere termijn te worden afgeschreven.
3. Het opnemen van investeringen voor maatregelen ter verbetering van het binnenmilieu.

8.2. Oplossingsmogelijkheden

8.2.1 Bijstellen investerings- en onderhoudskosten

Voor het naar beneden bijstellen van de investerings- en onderhoudskosten zijn een aantal oplossingsrichtingen aan te geven:

Groot onderhoud

Voor wat betreft de kosten in het kader van groot onderhoud zou ervoor gekozen kunnen worden om het onderhoud drie jaar uit te stellen. Een andere optie is om het onderhoud voor bijvoorbeeld De Zaaier (totaal € 622.240,-- de komende 10 jaar) te bundelen als investering en de afschrijftermijn voor het gebouw van De Zaaier door deze investeringen te verlengen met 10 jaar, waardoor het mogelijk is deze investering af te schrijven.

Investerings- en onderhoudskosten in het kader van nieuwbouw

Ook voor de investeringen in het kader van nieuwbouw kan gekozen worden het een aantal jaren uit te stellen, mits dit niet leidt tot extra onderhoud aan de betreffende basisscholen. Verwacht wordt dat de nieuwbouw van De Ganzenhof en De Kandelaar kan worden uitgesteld tot 2018. Voor basisschool d'Uylenborch is dit nog moeilijk te bepalen en wordt voorlopig 10 jaar aangehouden.

Een tweede mogelijkheid is om te kiezen voor een zogenaamde pps-constructie (publieke-private samenwerking) voor de bouw van een brede school in Giessen/Rijswijk. Een derde partij, hierbij wordt gedacht aan een woningcorporatie, realiseert de brede school en verhuurt (een deel van) het gebouw aan de gemeente die het beschikbaar stelt aan het onderwijs.

Overige investeringen

Gezien het feit dat de gemeente geen wettelijke verplichting heeft om investeringen te realiseren ten aanzien van het verbeteren van het binnenklimaat, dit is eigenlijk de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur, is het mogelijk deze investeringen voorlopig niet uit te voeren.

8.2.2 Verhogen inkomsten

Ook voor het verhogen van de inkomsten ten aanzien het budget voor onderwijshuisvesting zijn een aantal oplossingsrichtingen aan te geven:

Verkoop gronden en/of gebouwen

In 2012 heeft de Ds. Gisb. Voetiuschool haar dislocatie in Giessen niet meer nodig. Het gebouw heeft dan geen onderwijsfunctie meer en zou met de grond verkocht kunnen worden. Hetzelfde geldt voor de huidige locaties van De Ganzenhof en De Kandelaar. Als de geplande brede school op niet op één van de huidige locaties van beide school gebouwd gaat worden komen er twee percelen vrij die heringericht zouden kunnen worden, bijvoorbeeld ten behoeve van woningbouw. En mocht blijken dat basisschool De Almgaard wordt opgeheven geldt hetzelfde voor dit perceel.

8.2.3 Overige mogelijkheden

Een andere mogelijkheid zou kunnen zijn om te bekijken in hoeverre het noodzakelijk is dat het huidige scholenbestand in stand gehouden wordt. Hierbij dient verder gekeken te worden dan de financiële aspecten, maar dient ook bijvoorbeeld het aspect leefbaarheid betrokken te worden. Een complicerende factor hierbij is

wel dat de gemeente geen zeggenschap heeft over bijvoorbeeld het opheffen van basisscholen. Dit kan alleen het betreffende schoolbestuur.

8.3. Scenario's

Op grond van het bovenstaande kunnen er globaal vier scenario's worden opgesteld:

Scenario 1:

In dit scenario worden alle in hoofdstuk 7 genoemde maatregelen gerealiseerd, dat wil zeggen:

- Het groot onderhoud wordt volgens bijgevoegde planning uitgevoerd.
- De basisscholen De Ganzenhof en De Kandelaar krijgen vervangende nieuwbouw en worden in 2015 gehuisvest in een brede school.
- Basisschool d'Uylenborch krijgt vervangende nieuwbouw en wordt in 2020 gehuisvest in een brede school.
- Bij alle basisscholen worden mechanische lucht- en afvoersystemen met WTW geplaatst in het kader van de verbetering van het binnenmilieu.

De financiële doorrekening van scenario 1 is als volgt:

Lasten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kapitaallasten										
Kapitaallasten huidige gebouwen		€ 584.565	€ 574.226	€ 563.887	€ 553.547	€ 543.208	€ 532.869	€ 522.530	€ 511.814	€ 501.494
Aanpassing huidige kapitaallasten		€ 98.677	€ 93.743	€ 88.809	€ 83.875	€ 5.355	€ 3.925	€ 2.495	€ 1.065	-€ 364
Totaal kapitaallasten nieuwbouw (kapitaallasten en rente)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 201.754	€ 198.391	€ 195.028	€ 191.666
Kapitaallasten uitbreiding		€ 0	€ 0	€ 50.633	€ 49.548	€ 47.017	€ 44.539	€ 42.188	€ 39.961	€ 37.852
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 95.427	€ 98.277	€ 98.277	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071
Storting Sloopvoorziening										
Totale lasten		€ 699.724	€ 775.040	€ 810.400	€ 794.042	€ 702.650	€ 890.158	€ 872.675	€ 854.940	€ 837.718

Voorziening		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 95.427	€ 98.277	€ 98.277	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071	€ 107.071
Onttrekking Onderhouds-voorziening onderwijs		€ 35.500	€ 26.546	€ 322.840	€ 42.000	€ 46.430	€ 76.337	€ 0	€ 287.830	€ 446.420
Voorziening op 31 december	€ 410.856	€ 391.838	€ 472.363	€ 256.594	€ 321.665	€ 382.306	€ 413.040	€ 520.111	€ 339.352	€ 3

Toelichting:

- In dit scenario worden de kapitaallasten van De Ganzenhof en De Kandelaar versneld afgeschreven tot 2015, het jaar waarin de nieuwbouw gerealiseerd wordt. Dit verklaart de aanpassing van de huidige kapitaallasten.
- De kapitaallasten van de nieuwbouw De Ganzenhof en De Kandelaar gaan vanaf 2016 lopen.
- De kapitaallasten uitbreiding betreffen de investeringen in het binnenmilieu.
- De stortingen in de voorziening zijn gebaseerd op het gemiddelde van de jaarlijkse onderhoudslasten, met een nulstand in 2019. In 2020 zou de voorziening zonder onttrekking weer op € 107.000 uitkomen.
- Er is nog geen rekening gehouden met sloopkosten.
- De extra jaarlijkse lasten worden in dit scenario bedragen voor de periode 2012-2015 als volgt:
 - o 2012: € 189.710
 - o 2013: € 237.719
 - o 2014: € 231.071
 - o 2015: € 159.442
- De eerste vier jaar blijven de extra lasten relatief beperkt. In dit scenario worden de kosten vanaf 2016 fors hoger (zie bijlage 2).

De kosten worden veroorzaakt door de versnelde afschrijving van huidige kapitaallasten, een hoge storting in de voorziening en (vanaf 2013) door investeringen in het binnenmilieu. Hierbij is nog niet gerekend met mogelijke opbrengsten vanuit een eventuele herbestemming van de Ds. Gisb. Voetiuschool in Giessen, die de extra kosten, vanuit integraal oogpunt bezien, zouden drukken.

Scenario 2

- Alle investeringen in het kader van het groot onderhoud worden 2 jaar uitgesteld.
- De basisscholen De Ganzenhof en De Kandelaar krijgen vervangende nieuwbouw en worden in 2018 gehuisvest in een brede school.
- Basisschool d'Uylenborch krijgt vervangende nieuwbouw en wordt in 2020 gehuisvest in een brede school.
- Er worden geen investeringen gedaan ten behoeve van de verbetering van het binnenklimaat van de basisscholen.

De financiële doorrekening van scenario 2 is als volgt:

Lasten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Kapitaallasten</i>										
Kapitaallasten huidige gebouwen		€ 584.565	€ 574.226	€ 563.887	€ 553.547	€ 543.208	€ 532.869	€ 522.530	€ 511.814	€ 501.494
Aanpassing huidige kapitaallasten		€ 78.653	€ 74.720	€ 70.788	€ 66.855	€ 62.923	€ 58.990	€ 55.057	- € 1.347	- € 2.777
Totaal kapitaallasten nieuwbouw (kapitaallasten en rente)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 201.754	€ 198.391
Kapitaallasten uitbreiding		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Storting Voorziening Huidig</i>		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
<i>Storting aanvullend</i>			€ 32.819	€ 35.669	€ 35.669	€ 44.463	€ 44.463	€ 44.463	€ 44.463	€ 44.463
<i>Storting Sloopvoorziening</i>										
Totale lasten		€ 679.700	€ 693.409	€ 679.138	€ 664.866	€ 650.594	€ 636.322	€ 622.050	€ 756.683	€ 741.570

Voorziening		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 32.819	€ 35.669	€ 35.669	€ 44.463	€ 44.463	€ 44.463	€ 44.463	€ 44.463
Onttrekking Onderhouds- voorziening onderwijs		€ 35.500	€ 26.546	€ 7.600	€ 42.000	€ 46.430	€ 391.577	€ 0	€ 0	€ 0
Voorziening op 31 december	€ 410.856	€ 391.838	€ 409.755	€ 446.618	€ 449.081	€ 447.114	€ 100.000	€ 144.463	€ 188.926	€ 233.389

Toelichting:

- In dit scenario worden de kapitaallasten van De Ganzenhof en De Kandelaar versneld (maar minder snel dan in scenario 1) afgeschreven tot 2018, het jaar waarin de nieuwbouw gerealiseerd wordt. Dit verklaart de aanpassing van de huidige kapitaallasten.
- De kapitaallasten van de nieuwbouw De Ganzenhof en De Kandelaar gaan vanaf 2018 lopen.
- De kapitaallasten uitbreiding zijn in dit scenario niet van toepassing en bedragen daarmee nihil.
- De stortingen in de voorziening zijn gebaseerd op het gemiddelde van de jaarlijkse onderhoudslasten, met een minimale stand van € 100.000 in 2016, het jaar dat financieel de grootste klappen krijgt.
- Er is nog geen rekening gehouden met sloopkosten.
- De extra jaarlijkse lasten worden in dit scenario bedragen voor de periode 2012-2015 als volgt:
 - o 2012: € 107.539
 - o 2013: € 106.457
 - o 2014: € 102.254
 - o 2015: € 107.386
- De eerste zes jaar blijven de extra lasten relatief beperkt. In dit scenario worden de kosten vanaf 2016 fors hoger (zie bijlage 2), en (niet zichtbaar in bijlage 2) is er een forse extra stijging van de kosten in 2020.

De kosten worden veroorzaakt door de versnelde (maar minder snel dan in scenario 1) afschrijving van huidige kapitaallasten en een lagere storting in de voorziening dan in scenario 1. Hierbij is nog niet gerekend met mogelijke opbrengsten vanuit een eventuele herbestemming van de Ds. Gisb. Voetiuschool in Giessen, die de extra kosten – vanuit integraal oogpunt bezien – zouden drukken.

Scenario 3

- De investeringen ten behoeve van het groot onderhoud voor De Zaaier (totaal € 622.240 de komende 10 jaar) worden gebundeld en de afschrijftermijn voor het gebouw van De Zaaier wordt verlengd met 10 jaar tot 20 jaar.
- De basisscholen De Ganzenhof en De Kandelaar krijgen vervangende nieuwbouw en worden in 2018 gehuisvest in een brede school.
- Basisschool d'Uylenborch krijgt vervangende nieuwbouw en wordt in 2020 gehuisvest in een brede school.
- Er worden geen investeringen in het binnenklimaat van de basisscholen gerealiseerd.

De financiële doorrekening van scenario 3 is als volgt:

Lasten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kapitaallasten										
Kapitaallasten huidige gebouwen		€ 584.565	€ 574.226	€ 563.887	€ 553.547	€ 543.208	€ 532.869	€ 522.530	€ 511.814	€ 501.494
Aanpassing huidige kapitaallasten		€ 78.653	€ 74.720	€ 70.788	€ 66.855	€ 62.923	€ 58.990	€ 55.057	- € 1.347	-€ 2.777
Totaal kapitaallasten nieuwbouw (kapitaallasten en rente)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 67.714	€ 67.638	€ 262.445
Kapitaallasten uitbreiding		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 29.934	€ 32.784	€ 32.784	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578
Storting Sloopvoorziening										
Totale lasten		€ 679.700	€ 690.524	€ 679.253	€ 661.981	€ 647.709	€ 633.437	€ 686.879	€ 819.682	€ 802.739

Voorziening		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 29.934	€ 32.784	€ 32.784	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578
Onttrekking Onderhouds-voorziening onderwijs		€ 35.500	€ 26.546	€ 7.600	€ 0	€ 46.430	€ 76.337	€ 0	€ 287.830	€ 179.720
Voorziening op 31 december	€ 410.856	€ 391.838	€ 406.870	€ 440.848	€ 482.426	€ 477.574	€ 442.815	€ 484.393	€ 238.141	€ 99.999

Toelichting:

- In dit scenario worden de kapitaallasten van De Ganzenhof en De Kandelaar versneld (maar minder snel dan in scenario 1) afgeschreven tot 2018, het jaar waarin de nieuwbouw gerealiseerd wordt. Dit verklaart de aanpassing van de huidige kapitaallasten.
- De kapitaallasten van de nieuwbouw De Ganzenhof en De Kandelaar gaan vanaf 2018 lopen.
- In de kapitaallasten nieuwbouw is ook begrepen de investering in De Zaaier, waarvan de kapitaallasten vanaf 2017 lopen.
- De stortingen in de voorziening zijn gebaseerd op het gemiddelde van de jaarlijkse onderhoudslasten, met een minimale stand van € 100.000 op het eind in 2019.
- Er is nog geen rekening gehouden met sloopkosten.
- De extra jaarlijkse lasten worden in dit scenario bedragen voor de periode 2012-2015 als volgt:
 - o 2012: € 104.654
 - o 2013: € 103.572
 - o 2014: € 99.639
 - o 2015: € 104.501
- De eerste vijf jaar blijven de extra lasten relatief beperkt. In dit scenario worden de kosten vanaf 2018 fors hoger, na een geringere stijging in 2017 (zie bijlage 2).

De kosten worden veroorzaakt door de versnelde (maar minder snel dan in scenario 1) afschrijving van huidige kapitaallasten en een lagere storting in de voorziening dan in scenario 1. Hierbij is nog niet gerekend met mogelijke opbrengsten vanuit een eventuele herbestemming van de Ds. Gisb. Voetiuschool in Giessen, die de extra kosten – vanuit integraal oogpunt bezien – zouden drukken.

Scenario 4

- De investeringen ten behoeve van het groot onderhoud voor De Zaaier (totaal € 622.240 de komende 10 jaar) worden gebundeld en de afschrijftermijn voor het gebouw van De Zaaier wordt verlengd met 10 jaar tot 20 jaar.
- De basisscholen De Ganzenhof en De Kandelaar krijgen vervangende nieuwbouw en worden in 2015 gehuisvest in een brede school.
- Basisschool d'Uylenborch krijgt vervangende nieuwbouw en wordt in 2020 gehuisvest in een brede school.
- Er worden geen investeringen in het binnenklimaat van de basisscholen gerealiseerd.

Voor alle scenario's geldt dat de (on)mogelijkheden voor een zogenaamde pps-constructies voor de geplande brede scholen onderzocht gaan worden.

De financiële doorrekening van scenario 4 is als volgt:

Lasten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kapitaallasten										
Kapitaallasten huidige gebouwen		€ 584.565	€ 574.226	€ 563.887	€ 553.547	€ 543.208	€ 532.869	€ 522.530	€ 511.814	€ 501.494
Aanpassing huidige kapitaallasten		€ 98.677	€ 93.743	€ 88.809	€ 83.875	€ 5.355	€ 3.925	€ 2.495	€ 1.065	-€ 364
Totaal kapitaallasten nieuwbouw (kapitaallasten en rente)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 201.754	€ 266.105	€ 260.912	€ 255.720
Kapitaallasten uitbreiding		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 29.934	€ 32.784	€ 32.784	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578
Storting Sloopvoorziening										
Totale lasten		€ 699.724	€ 709.547	€ 694.274	€ 679.000	€ 590.141	€ 780.126	€ 832.708	€ 815.369	€ 798.428

Voorziening	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Storting Voorziening Huidig		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
Storting aanvullend			€ 29.934	€ 32.784	€ 32.784	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578
Onttrekking Onderhouds-voorziening onderwijs		€ 35.500	€ 26.546	€ 7.600	€ 0	€ 46.430	€ 76.337	€ 0	€ 287.830	€ 179.720
Voorziening op 31 december	€ 410.856	€ 391.838	€ 406.870	€ 440.848	€ 482.426	€ 477.574	€ 442.815	€ 484.393	€ 238.141	€ 99.999

Toelichting:

- In dit scenario worden de kapitaallasten van De Ganzenhof en De Kandelaar versneld (zoals in scenario 1) afgeschreven tot 2015, het jaar waarin de nieuwbouw gerealiseerd wordt. Dit verklaart de aanpassing van de huidige kapitaallasten.
- De kapitaallasten van de nieuwbouw De Ganzenhof en De Kandelaar gaan vanaf 2016 lopen.
- In de kapitaallasten nieuwbouw is ook begrepen de investering in De Zaaier, waarvan de kapitaallasten vanaf 2017 lopen.
- De stortingen in de voorziening zijn gebaseerd op het gemiddelde van de jaarlijkse onderhoudslasten, met een minimale stand van € 100.000 op het eind in 2019.
- Er is nog geen rekening gehouden met sloopkosten.
- De extra jaarlijkse lasten worden in dit scenario voor de periode 2012-2015 als volgt:
 - o 2012: € 123.677
 - o 2013: € 121.593
 - o 2014: € 116.659
 - o 2015: € 46.933
- De eerste vier jaar blijven de extra lasten relatief beperkt. In dit scenario worden de kosten vanaf 2016 fors hoger (zie bijlage 2).

De kosten worden veroorzaakt door de versnelde afschrijving van huidige kapitaallasten (zoals in scenario 1) en een lagere storting in de voorziening dan in scenario 1. Hierbij is nog niet gerekend met mogelijke opbrengsten vanuit een eventuele herbestemming van de Ds. Gisb. Voetiuschool in Giessen, die de extra kosten – vanuit integraal oogpunt bezien – zouden drukken.

8.4. Advies

Gezien de discussie in de opiniërende raad van dinsdag 8 maart 2010 wordt geadviseerd te kiezen voor scenario 4. Bij dit scenario voldoet de gemeente aan haar minimale wettelijke verplichtingen en er komen naar verwachting geen scholen in de problemen. De brede school in Giessen/Rijswijk wordt in 2015 gerealiseerd. Indien de financiële situatie van de gemeente Woudrichem over enkele jaren verbetert, is het alsnog mogelijk om de investeringen ten behoeve van de verbetering van het binnenklimaat van de basisscholen te realiseren.

9. Planning

9.1. Financiële meerjaren planning

De in scenario 4 genoemde maatregelen leiden tot de volgende financiële meerjaren planning:

Lasten	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Kapitaallasten</i>										
Kapitaallasten huidige gebouwen		€ 584.565	€ 574.226	€ 563.887	€ 553.547	€ 543.208	€ 532.869	€ 522.530	€ 511.814	€ 501.494
Aanpassing huidige kapitaallasten		€ 98.677	€ 93.743	€ 88.809	€ 83.875	€ 5.355	€ 3.925	€ 2.495	€ 1.065	-€ 364
Totaal kapitaallasten nieuwbouw (kapitaallasten en rente)		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 201.754	€ 266.105	€ 260.912	€ 255.720
Kapitaallasten uitbreiding		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Storting Voorziening Huidig</i>		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
<i>Storting aanvullend</i>			€ 29.934	€ 32.784	€ 32.784	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578
<i>Storting Sloopvoorziening</i>										
Totale lasten		€ 699.724	€ 709.547	€ 694.274	€ 679.000	€ 590.141	€ 780.126	€ 832.708	€ 815.369	€ 798.428

Voorziening		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
<i>Storting Voorziening Huidig</i>		€ 16.482	€ 11.644	€ 8.794	€ 8.794					
<i>Storting aanvullend</i>			€ 29.934	€ 32.784	€ 32.784	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578	€ 41.578
<i>Onttrekking Onderhoudsvoorziening onderwijs</i>		€ 35.500	€ 26.546	€ 7.600	€ 0	€ 46.430	€ 76.337	€ 0	€ 287.830	€ 179.720
Voorziening op 31 december	€ 410.856	€ 391.838	€ 406.870	€ 440.848	€ 482.426	€ 477.574	€ 442.815	€ 484.393	€ 238.141	€ 99.999

9.2. Activiteiten meerjaren planning

Voor de realisatie van hier voorliggende IHP wordt de volgende planning voor de komende 5 jaar gehanteerd:

Jaar	Activiteit
2011	Vaststellen IHP 2011-2020
	Vaststellen Huisvestingsplan 2012
	Overleg met bestuur basisschool De Zaaier inzake voorgenomen investeringen
	Onderzoeken mogelijkheden pps-constructie nieuwbouw basisscholen Giessen/Rijswijk
	Initiatieffase brede school Giessen/Rijswijk
2012	Vaststellen Huisvestingsplan 2013
	Initiatieffase/voorbereidingsfase brede school Giessen/Rijswijk
2013	Bijstellen IHP 2011-2020
	Opstellen plan voor invullen leegstand basisscholen
	Vorbereidingsfase brede school Giessen/Rijswijk
2014	Vaststellen Huisvestingsplan 2015

	Uitvoeringsfase brede school Giessen/Rijswijk
2015	Vaststellen Huisvestingsplan 2016
	Bijstellen IHP 2011-2020
	Uitvoeringsfase brede school Giessen/Rijswijk

Bijlage 1: Overzicht onderhoud basisscholen

Bijlage 2: Lijndiagram extra lasten scenario's

